

INFORMĀCIJU TEHNOLOĢIJU UZŅĒMUMI LATVIJĀ INFORMATION TECHNOLOGY COMPANIES IN LATVIA

Gita Salmane

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, gita.salmane@gmail.com, Rēzekne, Latvija

Sandra Ežmale

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Dr. oec. docente, vadošā pētniece, sandra.ezmale@gmail.com,
Rēzekne, Latvija

Abstract. *The Information Technology (ICT) sector is one of the fastest growing sectors in Latvia. The leading enterprises of the information technology (IT) sector in Latvia are analysed in the paper providing as well an insight into main financial results of these enterprises in 2017- 2018. The aim of the study is to describe the changes in financial performance of the leading companies in the information technology sector in Latvia in 2017-2018, by examining the case of Tieto Latvia. The authors defined following tasks: (1) to describe the key financial indicators of leading companies in the IT sector for 2017 and 2018; (2) describe the main indicators and services of the global financial services centre of Tieto Latvia. The article contains a novelty, as it describes the first global financial services center in Latvia. Methods used - data analysis, deductive and inductive method, comparative analysis.*

Keywords: *global financial service centre, industry of information technology, number of employees, profitability, turnover.*

Ievads

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (turpmāk - IKT) nozare ir viena no visstraujāk augošajām tautsaimniecības nozarēm. To apliecina gan pieaugošais IKT uzņēmumu skaits, gan arī nozares uzņēmumu finanšu rādītāji. Balstoties uz LR Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju par uzņēmumu veiktajiem nodokļu maksājumiem valsts kopbudžetā, kopš 2014.gada IKT nozares nodokļu maksājumu apjoms palielinājies par 73,97%. 2018.gadā darbinieku skaits nozarē jau pārsniedzis 30 tūkstošus, kas 2018.gadā veido 5,6% no kopējā nodarbināto skaita Latvijā reģistrētajos uzņēmumos. Visspilgtāk nozares izaugsme iezīmējas, analizējot darbinieku skaita pieaugumu – kopš 2014.gada tas audzis par 44,23% (*Firmas.lv, 2019*). Informācijas un komunikācijas pakalpojumu pievienotā vērtība faktiskajās cenās 2018.gadā jau trešo gadu pēc kārtas pārsniedz 1 miljardu eiro, bet salīdzināmajās cenās tas noticis pirmo reizi (*LR Centrālā statistikas pārvalde, 2019*).

Rakstā ir analizēti IKT nozares rādītāji kopumā, kā arī atsevišķu IKT uzņēmumu sniegums, kā arī uz viena uzņēmuma piemēra analizēta globālā finanšu pakalpojumu centra darbība, kas ir inovatīvs pakalpojums, kas arvien vairāk tiek ieviests finanšu pakalpojumu jomā. Globālie finanšu pakalpojumu centri kļūts par arvien aktuālāku pakalpojumu Latvijā, kas spēj nodrošināt globālu uzņēmumu finanšu plūsmu visā pasaulē, piedāvājot plašu pakalpojumu spektru saviem klientiem. Lai gan šī nozare veido 1,9 % (*Zvejnieks, 2019*) no iekšzemes kopprodukta Latvijā un gandrīz 2% no eksporta par to ir maz pētījumu.

Pētījuma mērķis ir raksturot informāciju tehnoloģiju nozares vadošo uzņēmumu Latvijā finanšu rādītāju izmaiņas 2017.-2018.gadā, detalizētāk analizējot SIA Tieto Latvija piemēru. Mērķa sasniegšanai tika izvirzīti šādi uzdevumi:

- 1) analizēt galvenos informācijas tehnoloģiju nozares vadošo uzņēmumu finanšu rādītājus par 2017.gadu un 2018.gadu;
- 2) raksturot SIA Tieto Latvija rādītājus un globālā finanšu pakalpojumu centra pakalpojumus. Izmantotās metodes - datu analīze, deduktīvā un induktīvā metode, salīdzinošā analīze.

Informāciju tehnoloģiju nozares vadošie uzņēmumi Latvijā

Kopumā informācijas tehnoloģiju (turpmāk - IT) nozares uzņēmumu skaits 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu ir pieaudzis par 33 uzņēmumiem sasniedzot kopējo skaitu 537 (1. tabula), kas ir noticis, pateicoties IT programmatūras izstrādes uzņēmumu pieaugumam, tādējādi palielinot kopējo IT nozares uzņēmumu apgrozījumu par 16%. 2018.gadā. Jāatzīmē, ka nozares uzņēmumu vidējā rentabilitāte ir pieaugusi līdz pat 11% 2018.gadā, salīdzinot ar 6% 2017.gadā, kas norāda uz pieauguma tendenci. Ņemot vērā pieaugumu IT nozares uzņēmumu apgrozījumā, to skaitā un rentabilitātē, var secināt, ka nozares kapacitāte nav sasniegusi tās maksimumu un tai ir potenciāls augt arī nākamajos gados. Kā arī straujākais rentabilitātes pieaugums arī novērojams IT izstrādes uzņēmumos (18% pieaugums), kamēr datortehnikas uzņēmumu rentabilitāte vidēji pieaugusi par 1% 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu. Jāatzīmē, ka viens no nozares bremsējošajiem faktoriem ir kvalificēta darbaspēka pietiekamība jau 20 gadu garumā un tam vēl joprojām nav rasts efektīvs risinājums, kā dēļ nozares potenciāls netiek izmantots pilnībā.

1.tabula

IT virsnozare skaitļos 2017. un 2018.gadā (*Firmas.lv, 2018; Firmas.lv, 2019*)

IT virsnozare	gads	uzņēm. sk.	NA, tEUR	NA izmaiņas, %	Peļņa, tEUR	Rentab., %	Darbin. sk.	Nodokļi (VID dati)	
								Kopā, tEUR	VSAOI uz 1 darbin. tEUR
Datortehnika	2018	92	763 434	13	15 139	2	1 002	20 197	5
	2017	91	687 077	-9	6 647	1	987	20 731	5
IT, programizstrāde	2018	445	1 158 700	19	205 260	18	13 966	198 963	7
	2017	413	969 004	21	98 745	10	12 330	171 219	7
Kopā	2018	537	1 922 134	16	220 399	11	14 968	219 160	7
	2017	504	1 656 080	6	105 392	6	13 317	191 950	6,5

Pamatojoties uz 2.tabulas datiem, IT TOP 10 apvieno uzņēmumus, kuru darbības joma ir datortehnikas vairumtirdzniecība, IT un programmatūra.

2.tabula

IT nozares uzņēmumu TOP10 2018.gadā (*Firmas.lv, 2018; Firmas.lv, 2019*)

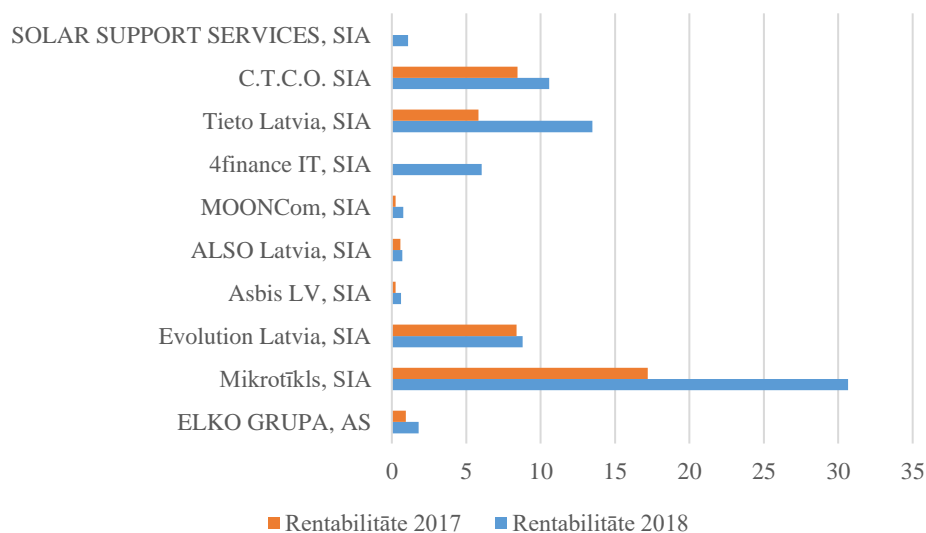
N.p.k.	Nosaukums	Darbības joma	NA, tEUR	NA izmaiņas, pret 2017, %	Rentab., %	Darbin. Sk.
1	ELKO GRUPA AS	Datortehnikas vairumtirdzniecība	424 915	-2.65	1.80	254
2	Mikrotīkls, SIA	IT, informācijas tehnoloģijas	258 711	2.82	30.67	251
3	Evolution Latvia, SIA	IT, informācijas tehnoloģijas	89 012	21.07	8.78	3 560
4	ASBIS BALTICS, SIA	Datortehnikas vairumtirdzniecība	79 616	3 reizes	0.62	26
5	ALSO Latvia, SIA	Datortehnikas vairumtirdzniecība	70 634	17.32	0.71	72
6	MoonCom, SIA	Datortehnikas vairumtirdzniecība	62 115	57.00	0.77	9
7	4finance IT, SIA	IT, informācijas tehnoloģijas	47 756	4.09	6.03	218
8	Tieto Latvia, SIA	Programmatūra	40 903	10.07	13.47	718
9	C.T.C.O, SIA	Programmatūra	28 547	14.22	10.57	452
10	SOLAR SUPPORT SERVICES, SIA	Programmatūra	27 455	3 reizes	1.09	2

Pirmās divas vietas vismaz 3 gadus pēc kārtas nemainīgas un tās ieņem ELKO Grupa SIA (datortehnikas vairumtirdzniecība) un Mikrotīkls SIA (IT), nodrošinot būtiski augstākus apgrozījumus ka pārējie IT nozares spēlētāji. Salīdzinot ar 2017.gadu TOP pakāpies ir Evolution

Latvia SIA un ieņem 3. vietu. Savukārt lielākais IT programmatūras uzņēmums ir Tieto Latvia SIA, kas ieņem 8.vietu pēc apgrozījuma 2018.gadā, sasniedzot 40 miljonus eiro apgrozījumu (2017.gadā- 37 milj. eiro), kas bija par 10.07 % vairāk nekā 2017.gadā (pretēji 5,6% samazinājumam 2017.gadā salīdzinājumā ar 2016.gadu), kas nozīmē, ka Tieto Latvia apgrozījuma ziņā pārspēja 2016.gada rezultātu par ~1%. Jāatzīmē, ka uzņēmuma rentabilitāte 2018.gadā bija augstāka (13.47%) nekā vidēji nozarē, kas sastādīja 11%, kas norāda uz to, ka uzņēmums koncentrējies vairāk uz rentabilitātes nekā apgrozījuma audzēšanu. Tieto Latvia SIA izaugsmi lielā mērā ietekmēja stratēģijas maiņa, pievēršoties projektiem privātajā sektorā, kā arī Cards Suite jeb maksājumu karšu izsniegšanas, iegūšanas, maršrutēšanas un klīringa risinājumu dzīves cikla pārvaldības pārdošanas apjoma pieaugums ārvalstīs (LIKTA, 2019).

Neskatoties uz apgrozījuma pieaugumu Tieto Latvia zaudēja savu pozīciju TOP10, noslīdot uz leju par 2 vietām. Kā iemeslu iepriekšminētajām izmaiņām var minēt to, ka uzņēmums 4Finance pirmo gadu ir iekļauts TOP10 un ieguvis 7. vietu, kā arī ASBIS LV pakāpās no 8. vietas 2017.gadā uz 4.vietu 2018.gadā, izstumjot MoonCom no 5.vietas uz 6.vietu. Jāatzīmē, ka 2 uzņēmumu - SOLAR SUPPORT SERVICES un 4Finance IT apgrozījuma dati par 2017.gadu nav brīvi pieejami publiskajā vidē. Atliek vienīgi secināt, ka to izaugsme ir bijusi pietiekami strauja, lai iekļūta TOP10 2018.gadā, kamēr 2017.gadā šie uzņēmumi nav pieminēti.

1.attēlā ir atspoguļota TOP10 iekļauto uzņēmumu rentabilitāte, no kura var secināt, ka ar visaugstāko rentabilitāti joprojām strādā Mikrotīkls SIA, savukārt Tieto Latvia ir 2.vietā, savukārt 3.vietā- Evolution Latvia.

1. attēls. TOP10 iekļauto uzņēmumu rentabilitāte 2017. un 2018.gadā
(Firmas.lv, 2018; Firmas.lv, 2019)

Jāatzīmē, ka Tieto Latvia SIA izdevies būtiski kāpināt rentabilitāti salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kas apliecina stabilitāti un zemo jūtību pret tirgus svārstībām. Savukārt ELKO Grupa līdz šim ir noturējies līdera pozīciju TOP10, gan ar vislielāko apgrozījumu, gan augstāko rentabilitāti vairumtirgotāju vidū. Ir redzams, ka pārējo IT vairumtirgotāju rentabilitāte ir būtiski zemāka, kas var liecināt par to augsto jūtīgumu uz izmaiņām tirgū, gan attiecībā uz cenu izmaiņām un apgrozījuma kritumu.

SIA Tieto Latvia joprojām saglabā 1. vietu kā lielākais uzņēmums pēc apgrozījuma IT programmatūras nozarē, veidojot 11% no kopējā apgrozījuma 2018.gadā.

Pārējiem nozares uzņēmumiem ir būtiski zemāks apgrozījums un peļņas rentabilitātes rādītāji. Līdz ar to var secināt, ka Tieto rentabilitāte ir pieņemama, salīdzinot to ar pārējiem nozares uzņēmumiem, kuru rentabilitāte ir būtiski zemāka. Augstākminētais fakts var liecināt par to, ka negatīvu tirgus izmaiņu rezultātā IT uzņēmumu TOP 10 sastāvs un struktūra var piedzīvot būtiskas pārmaiņas.

SIA Tieto Latvia globālā un finanšu pakalpojumu centra pakalpojumu raksturojums

SIA Tieto Latvia ir vadošais IT pakalpojumu uzņēmums Ziemeļeiropā, kas sniedz pilna cikla IT pakalpojumus un piedāvā globālu produktu izstrādi uzņēmumiem komunikāciju un iegulto tehnoloģiju jomā. Izmantojot padziļinātas daudznozaru zināšanas, vīziju par nākotnes tehnoloģiju attīstību un inovatīvu domāšanu, SIA Tieto Latvia aktīvi cenšas iedvesmot un iesaistīt savus klientus, lai rastu jaunus biznesa attīstības veidus.

Balstoties uz informāciju publicētu 2017.gadā SIA Tieto Latvia maksājumu un karšu risinājumu programmatūru lietoja vairāk nekā 500 finanšu institūcijas 33 pasaules valstīs, savukārt tirgus analītiķi Latvijas speciālistu izstrādāto produktu novērtējuši kā vienu no vadošajiem pasaulē (*Lapiņa, 2017*).

Savukārt, pamatojoties uz jaunāko informāciju to skaits ir pieaudzis un maksājumi risinājumi tiek nodrošināti vairāk kā 60 valstīs, ne par velti tirgus analītiķi to novērtējuši kā vienu no vadošajiem produktiem pasaulē.

2020.gada janvārī informācijas tehnoloģiju korporācijas “Tieto” un “Evry” paziņoja par globālu apvienošanās uzsākšanu. Šim procesam noslēdzoties, "TietoEVERY Latvia", kļūs ne tikai par vienu no lielākajiem informācijas tehnoloģiju uzņēmumiem Latvijā, sniedzot pakalpojumus gan vietējā tirgū, gan starptautiski, bet arī par vadošo digitālo pakalpojumu un programmatūras produktu uzņēmumu Ziemeļvalstīs ar spēcīgu vietējo klātbūtni Zviedrijas, Norvēģijas un Somijas tirgos un globālām iespējām (*Atlāce-Bitsere, 2020*).

TietoEVERY darbības modelis un plāns ir izstrādes procesā un pilnībā nav ieviests, līdz ar to autore raksturo SIA Tieto Latvia sasniegumus, kas ir jauna apvienota uzņēmuma pamatā.

Līdz šim SIA Tieto Latvia fokusā bija vairāki darbības virzieni tādi, kā:

- klientu vajadzībām atbilstošu informācijas sistēmu izveide, ieviešana, uzturēšana un integrācija. Vadības informācijas un lēmumu atbalsta sistēmu izstrāde. Dokumentu pārvaldības un darba plūsmu vadības sistēmu izstrāde;
- maksājumu karšu datu apstrādes sistēma (Card Suite) izstrāde, kas paredzēta maksājumu karšu izdošanai, pieņemšanai apstrādei, e-komercijai, terminālu tīkla uzturēšanai, riska vadībai, lojalitātes risinājumiem un atskaišu veidošanai. Ietver arī maksājumu karšu sistēmu integrāciju, konsultācijas un apmācību;
- uzņēmumu resursu plānošanas sistēmas Oracle E-Business Suite, norēķinu sistēmas Oracle Utilities biling un citu gatavu programmatūras pakešu (trešās puses risinājumu) ieviešana, integrācija un uzturēšana;
- standartprogrammatūras (Oracle, IBM/Lotus, SAP, IFS) produktu izplatīšana un konsultācijas;
- finanšu un citu atbalsta funkciju pakalpojumu sniegšana Tieto korporācijas struktūrvienībām (*SIA Tieto Latvia, 2020*).

Uzņēmums plāno turpināt attīstību, jo pašreizējā ienākumu bāze ir stabila, turklāt zināšanas un pieredze, kā arī veiktie pasākumi Cards Suite attīstībā paver labas iespējas karšu maksājumu jomā. Sabiedrība veic aktīvu SAP, IFS un Microsoft produktu piedāvājumu attīstību, kas ļaus paplašināt tā biznesa daļu Latvijā. Uzņēmums plāno aktīvi piedāvāt mātes kompānijā izstrādātus inovatīvus risinājumus, kas pielāgoti Latvijas klientu vajadzībām (*SIA Tieto Latvia, 2020*).

2019.gadā vadība paredz nelielu ražošanas apjoma pieaugumu kā pārskata gadā un tādu pašu vai nedaudz zemāku rentabilitātes līmeni, un tai pat laikā turpināsies būtiski ieguldījumi produkta attīstībā, no kā atdeve būs sagaidāma nākamajos gados (*SIA Tieto Latvia, 2020*).

Tas rezultātā uzņēmums kļūs par vadošo digitālo pārveidojumu nodrošinātāju Ziemeļvalstīs, turpinot ieguldījumus darbinieku kompetenču celšanā, jaunākajās tehnoloģijās, piemēram, robotikā, mākonī un mākslīgajā intelektā.

SIA Tieto Latvia Globālais finanšu pakalpojumu centrs (Global Shared Service Center jeb GSSC), kas atrodas Rīgā, specializējas finanšu un grāmatvedības pakalpojumu sniegšanā Tieto korporācijas uzņēmumiem. Tas ir viens no pirmajiem Latvijā izveidotajiem profesionālajiem ārpalpojumu centriem. Kopš Centra darbības sākuma 2005.gadā, biznesa vienība ir izaugusi no 2 darbiniekiem līdz teju 200 darbinieku kolektīvam, kas gadā vidēji nodrošina vairāk kā 400 000 rēķinu apstrādi, finanšu un vadības grāmatvedības uzskaiti, kontroli un analīzi Tieto korporācijas uzņēmumiem gandrīz 20 valstīs (*Tanne, 2019*).

Uzņēmums daudz uzmanības pievērš darbinieku kvalifikācijas attīstībai. Tieto Latvia ir ieguvis “Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) Approved Employer - Trainee Development, Platinum” - starptautiski atzītu un prestižu statusu, kas apliecina SIA Tieto Latvia atbilstību ACCA augstajām prasībām un spējai nodrošināt nepārtrauktu kompetenču un profesionālo iemaņu attīstību Centra darbiniekiem. Globālajā finanšu pakalpojumu centrā strādā vairāk kā 10 ACCA organizācijas biedru un vairāk kā 20 ACCA studentu.

Globālais finanšu pakalpojumu centrs pakalpojumi galvenokārt sevī ietver:

- finanšu un to procesu modelēšana un pārvaldība un attīstīšana, projektu vadīšana;
- finanšu plānošana & analīze;
- pamatdatu uzturēšana;
- pilna cikla grāmatvedība;
- adhoc ziņojumu sagatavošana;
- finanšu kontrole - finanšu rezultātu analīze, piegādātāju un pircēju atbalsts finanšu jautājumos.

Secinājumi un priekšlikumi

1. Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) nozare ir viena no visstraujāk augošajām tautsaimniecības nozarēm. To apliecina gan nozares uzņēmumu finanšu rādītāji gan pieaugošais IKT uzņēmumu skaits sasniedzot 537 2018.gadā, tādejādi, veicinot IT nozares uzņēmumu apgrozījumu pieaugumu 2018.gadā par 16%, kas norāda uz nozares potenciālu iespējas, gan darba devējiem, gan ņēmējiem.
2. Kopumā ņemot vērā pieauguma tendenci IT nozares uzņēmumu apgrozījumā, to skaitā un rentabilitātē, var secināt, ka nozares kapacitāte nav sasniegusi tās maksimumu un tai ir potenciāls augt arī nākamajos gados, īpaši IT izstrādes uzņēmumos, ja globāli tirgus nosacījumi nemainīsies, līdz ar to tirgus spēlētājiem iespēju robežās ir jāaudzē kapacitāte un jāveic ieguldījumi, lai apgūtu līdz šim neizmantotās iespējas tirgū. Straujāku uzņēmumu attīstību šobrīd kavē būtisks kvalificētu IT speciālistu trūkums. Lai veicinātu straujāku darbaspēka pieplūdumu nozarē, būtu ieteicams, darba devējiem aktīvāk piedāvāt attālinātā darba iespējas, kas veicinātu lielāku interesi darbaspējīgā vecuma cilvēkiem reģionos iegūt nepieciešamo izglītību un strādāt IT nozarē.
3. Jāpiebilst, ka Top 10 iekļauto uzņēmumu rentabilitāte ir ļoti atšķirīga pat vienā darbības jomā strādājošajiem uzņēmumiem, kas liecina par atšķirīgo pieeju finanšu vadībā, respektīvi, vai mērķis ir audzēt apgrozījumu, vai rentabilitāti, un attiecīgi to spēja reaģēt uz straujām tirgus izmaiņām ir atšķirīga. Ilgtermiņā pozīcijas spēš noturēt uzņēmumi ar pārdomātu finanšu vadību,

līdz ar to uzņēmumiem būtu jāizvērtē esošā finanšu vadība, ņemot vērā pastāvošos tirgus riskus nākotnē, lai veiksmīgi pārvarētu tirgus svārstības un saglabātu vietu tirgū un veiksmīgi attīstītos, kāpinot apjomus.

4. Tieto Latvia, sasniedzot 40 milj. EUR apgrozījumu 2018.gadā ieņēma 1.vietu kā lielākais uzņēmums IT programmatūras nozarē un 10. vietu datortehnikas nozarē, uzrādot augstāku rentabilitāte (13.47%) nekā vidēji nozarē (11%). Šobrīd noris IT korporāciju “Tieto” un “Evry” globāla apvienošanās, pēc kuras sagaidāms, ka "TietoEVRY Latvia", kļūs ne tikai par vienu no lielākajiem IT uzņēmumiem Latvijā, bet gan arī par vadošo digitālo pakalpojumu un programmatūras produktu uzņēmumu Ziemeļvalstīs. Lai apvienošanās noritētu sekmīgāk un nebūtu jāpieredz būtisks apgrozījuma un kvalitātes kritums, jāizvērtē potenciālā sinerģija pēc uzņēmumu apvienošanās, lai laicīgi novirzītu nepieciešamos resursus gan attīstības potenciāla virzienā.
5. Tieto Latvija ir izveidots Globālais un finanšu pakalpojumu centrs Rīgā, kas specializējas finanšu un grāmatvedības pakalpojumu sniegšanā Tieto korporācijas uzņēmumiem 29 valstīs. Tas ir viens no pirmajiem Latvijā izveidotajiem profesionālajiem ārpakalpojumu centriem, kurš nodrošina plašu pakalpojumu spektru-finanšu uzskaites, kontrole, analīze un plānošana.

Izmantotie avoti un literatūra

1. Atlāce-Bistere, Z. (15.01.2020). *Tieto un Evry apvienojas vienā uzņēmumā*. <https://www.db.lv/zinas/tieto-un-evry-apvienojas-viena-uznemuma-494358>, sk. 14.04.2020.
2. Firmas.lv (26.10.2018). *Latvijas biznesa gada pārskats 2018*, 103 lpp. https://issuu.com/firmaslv/docs/lbgp_2018, sk. 16.04.2020.
3. Firmas.lv (06.11.2019). *Latvijas biznesa gada pārskats 2019*, 101lpp. https://issuu.com/firmaslv/docs/lbgp_2019, sk. 16.04.2020.
4. Lapiņa, R. (09.10.2017). *Tieto Latvia izmaiņas vadībā*. <https://www.db.lv/zinas/tieto-latvia-izmainas-vadiba-467435>, sk. 19.04.2020.
5. LIKTA (2019). *IKT nozare strauji attīstās*. <https://likta.lv/ikt-nozare-strauji-attistas/>, sk.12.04.2020.
6. LR Centrālā statistikas pārvalde (28.02.2019). *IKP pieaugums 2018. gadā 4,8 % un 4. ceturksnī 5,1 %*. <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/2538-iekaszemes-kopprodukts-2018-gada>, sk. 15.04.2020.
7. Tanne, I. (2019). *Globālais finanšu pakalpojumu centrs*. <https://www.tieto.com/lv/ko-mes-daram/GSSC/>, sk. 19.04.2020.
8. Zvejnieks, O. (08.11.2019). *Strauji augoši, bet maz zināmi- nozare, kas veido 1,9% no IKP*. <https://www.la.lv/strauji-augosi-bet-nezinami>, sk. 12.04.2020.
9. SIA Tieto Latvia (2019). *Gada pārskats*.

Summary

The Information Technology (ICT) sector is one of the fastest growing sectors in Latvia which growth is also expected in future since the demand continue to grow faster than supply indicating that industry's capacity is not fully utilized now. The trend is represented by following indicator's, namely tax payments had increased by 73.97% since 2014 while employees increased by 44,23% in respective period reaching 30 000 employees in IT sector in 2018. The industry development also was facilitated by increase in number of enterprises by 33 or 6% in 2018 comparing to prior year and reaching total level of 537. Thanks to both the increase in number of enterprises and turnover generated by already operating companies in IT by 16% in 2018 or almost 3 times more the in 2017 vs 2016 as well as increase in profitability level by 11% in 2018 comparing to 6% in 2017 which is almost 2 times more. The further IT sector development is also partly dependent on the availability of qualified IT specialists which could be as deterrent for sharper industry development in the future.

It should be noted that top 3 enterprises keeping their position for second year in the row generates at least 40% of total industry revenues indicating high dependency on some market players, namely Elko group AS (wholesale of hardware), Mikrotīkls SIA (IT) and Evolution Latvia SIA (IT). The major company operating in IT software field is Tieto Latvia SIA taking 6th place in top 10 in IT industry for two years in the row before 2018 when its position dropped down to 8th place. That could be connected to the fact that Tieto Latvia paid attention more to profitability raising then turnover as its profitability was higher both in average in the market and its direct peers. That was facilitated by strategy change paying more attention to private sector as well as the increase in sales of Cards Suite or payment card issuance, acquisition, routing and clearing solutions lifecycle management globally. Since the global merger of Tieto and Evry is announced it is expected that TietoEvry Latvia become not only one of the largest information technology companies in Latvia, providing services both domestically and internationally, but also a leading digital services and software product company in the Nordic countries with a strong local presence in Swedish, Norwegian and Finnish markets and global opportunities. The significant role in merger could be taken by GSSC of Tieto Latvia which was established in 2005 and is one of the first professional outsourcing centers, which provide a wide range of services in financial accounting, control, analysis and planning.